

6 april 2018

NTHR

Verzekering en de handel

Verzekering ten behoeve van een derde

mr. dr. A.H. Lamers, Open Universiteit

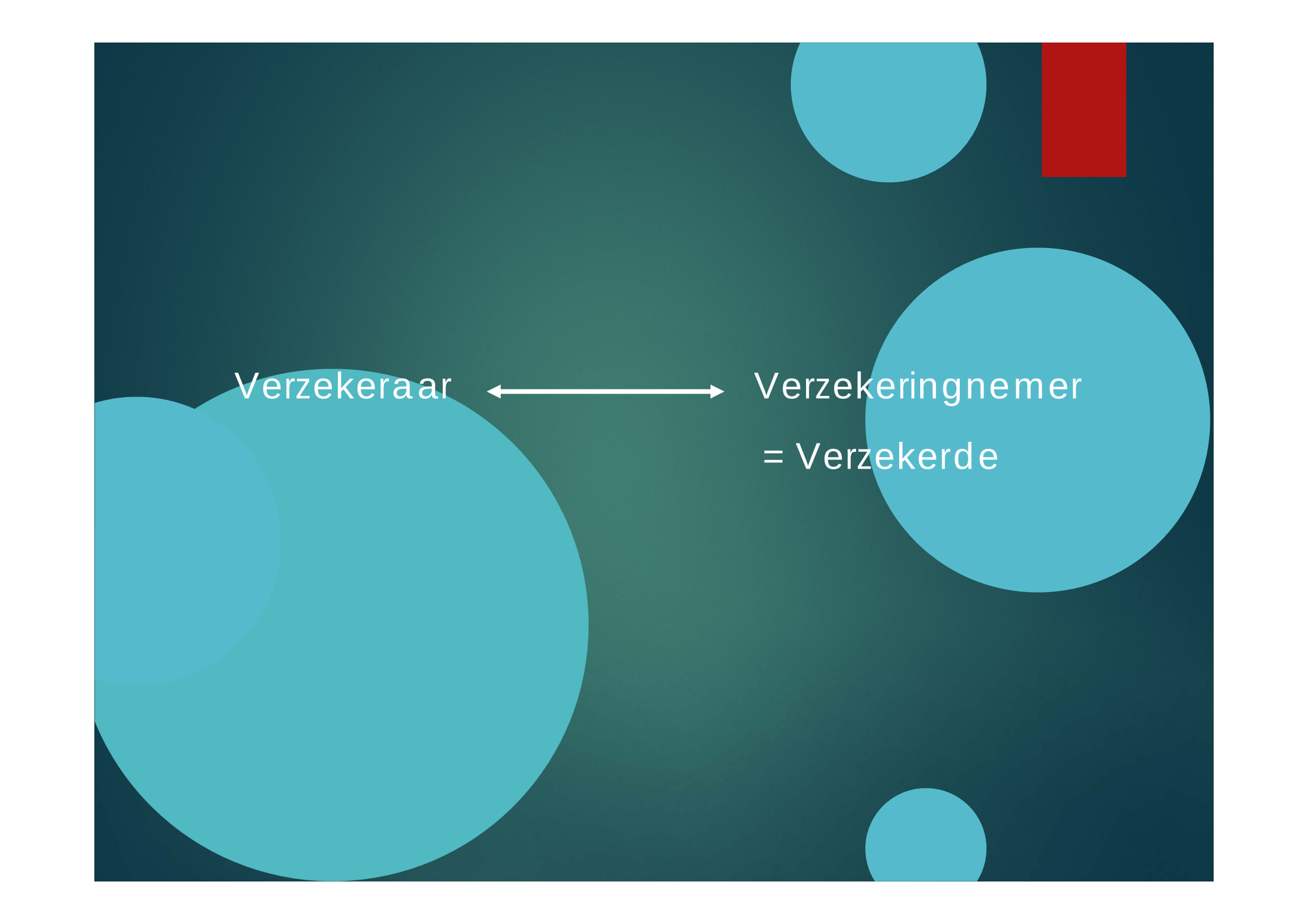
Contractsvrijheid / Partijautonomie ?

Wie – Waarover – Wanneer

Geen beginsel zonder uitzonderingen:

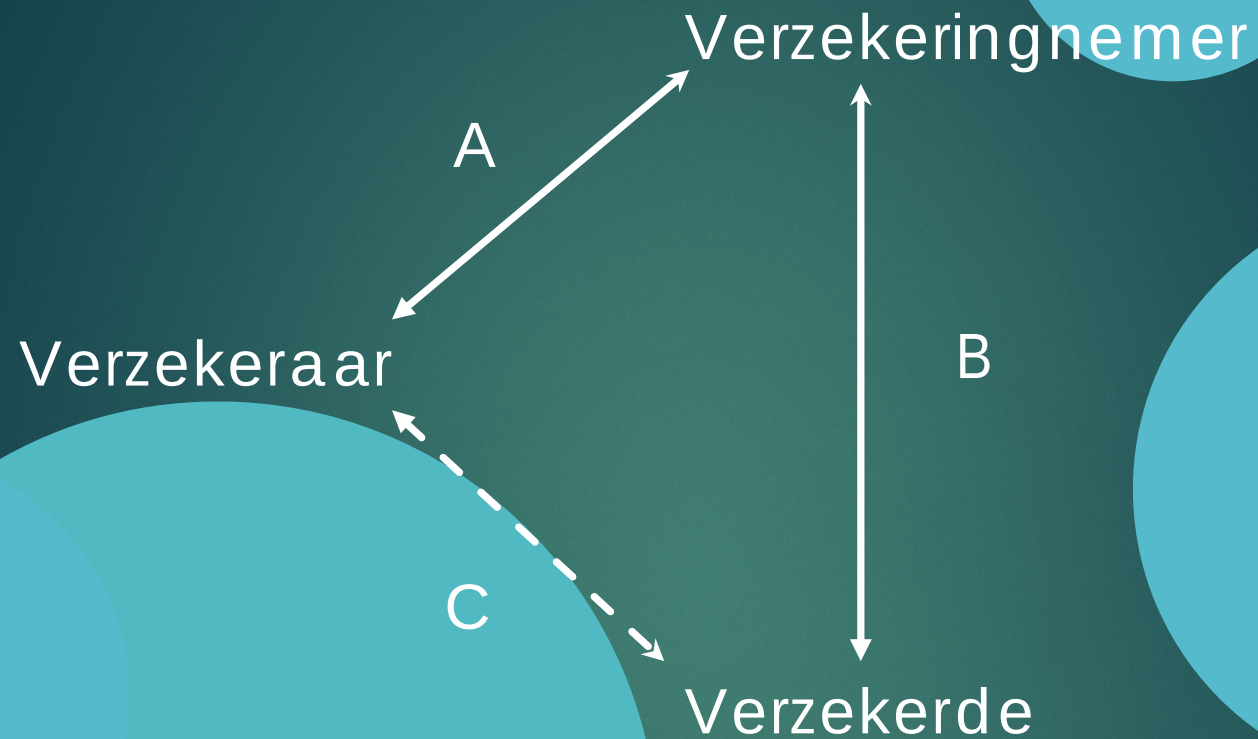
- 3:40 BW: Wet, openbare orde, goede zeden.
- Vormvoorschriften
- 6:253 BW derdenbeding
- Doorwerking van overeenkomsten

The background is a dark teal color. There are several light blue circles of different sizes scattered across the page. A white double-headed arrow connects the text 'Verzekeraar' and 'Verzekeringnemer = Verzekerde'.

Verzekeraar

Verzekeringnemer
= Verzekerde

A = wederkerige verzekeringsovereenkomst

B = 'aanwijzing' ex art 7:946 lid 1 BW J^o 7:947 BW

C = aanvaarding* van het derdenbeding door de verzekerde

* Zie volgende dia

6:254 lid 1 BW versus 7:947 BW

Generalis en Specialis

1.

6:254 lid 1; Door aanvaarding wordt de derde (nagenoeg echt) partij bij de overeenkomst (6:279 lid 2, derde kan zelfs ontbinden)

7:947; Door aanvaarding wordt de derde partij maar zulks gaat niet verder dan nodig is en is bovendien niet in alle opzichten wenselijk (MvT). De derde kan slechts aanspraak maken op de uitkering i.g.v. schade.

2.

6:253 lid 2; Het derdenbeding kan door de partij die het heeft bedongen worden herroepen tot dat de derde het beding heeft aanvaard.

7:947; De verzekeringnemer kan de aanwijzing van een derde aan wie in geval van schade een uitkering moet worden gedaan, slechts herroepen met medewerking van de verzekeraar **of** van de derde. Met betrekking tot een reeds gevallen schade kunnen de verzekeringnemer en de verzekeraar de aanwijzing ook niet gezamenlijk ongedaan maken.

Het derdenbeding kan in twee gevallen worden herroepen

A. Door de verzekeringnemer en de derde gezamenlijk.

Dit kan te allen tijde. Ook nadat de schade is gevallen. Dat is wel logisch want de derde zou kunnen afzien van de uitkering in geval van schade.

B. Door de verzekeringnemer en de verzekeraar gezamenlijk.

Dat kunnen zij alleen doen voor dat de schade is gevallen. Dat is logisch omdat de derde het derdenbeding door middel van het maken van een aanspraak op een schade uitkering het derdenbeding na het vallen van de schade nog moet kunnen aanvaarden.

Kritiek op art. 7:947 BW

- ▶ **Salomons:** eenzijdige herroeping zou in de polis onmogelijk kunnen worden gemaakt. De aangewezen derde verdient bescherming tegen het onverwacht wegvallen van de dekking.
- ▶ **Van Veen:** De verzekeringnemer zou de aanwijzing ook eenzijdig moeten kunnen herroepen, hij kan de verzekering immers ook beëindigen.
- ▶ **Stadermann:** Vindt de regeling innerlijk tegenstrijdig . 'Wie' beoogt de regeling te beschermen?

Naar mijn mening:

- ▶ De bescherming van de derde dient voorop te staan.
- ▶ Na eenmaal te zijn aangewezen moet hij er op kunnen rekenen.
- ▶ Geen herroeping 'achter de rug van de verzekerde om'. Als toch dan mededelingsplicht.
- ▶ Voorbeeld: Vrijwilligers bij verenigingen en stichtingen.
- ▶ Ondernemer dient zichzelf ook altijd te verzekeren (niet afhankelijk willen zijn). Ondernemerschap is een juridische staat waarin men verkeert (ZZP-er).

Hierna "Alheembouw"

HR 19 april 2013, NJ 2013/239; ECLI:HR:2013:BY3123 (Alheembouw)

Alheembouw, onderaannemer

Vekoma, hoofdaannemer

Walibi Sixflags, opdrachtgever

Polis: onderaannemers
zijn verzekerd

HDI Gerling, verzekeraar
CAR verzekering

Maar dan valt er schade en probeert
de verzekeraar er onder uit te komen.
De rechter gaat Haviltexen....

Alheembouw, onderaannemer

Vekoma, hoofdaannemer

HDI Gerling, verzekeraar
CAR verzekering

Uitleg van deze
verzekeringsovereenkomst

Berperkte dekking overeengekomen:
Turn key projecten (zoals het onderhavige) vallen niet onder
de verzekering
en

De 'verzekerde' is gebonden aan de reikwijdte zoals door
verzekeraar en verzekeringnemer overeengekomen

Twée sporen/vragen

- ▶ Is de Haviltexmethode de aangewezen weg om een derdenbeding in een verzekeringsovereenkomst uit te leggen?
- ▶ Kan Alheembouw op grond van eventueel gewekt vertrouwen aanspraak maken op een schadevergoeding op grond van het derdenbeding in de verzekeringsovereenkomst?

Hierna de antwoorden

Is de Haviltexmethode de aangewezen weg om een derdenbeding in een verzekeringsovereenkomst uit te leggen?

2 fasen uitlegmodel Hendrikse, 2e fase

- a. Maatschappelijke kringen pp: subjectief
- b. Rechtskennis pp: subjectief
- c. Branchegebruiken: subjectieve uitleg
- d. Bijstand van juridische adviseurs in de pré-contractuele fase: objectief (repeatplayers) / subjectief (verzekeringstussenpersoon dient op de hoogte te zijn van de reikwijdte van een clause)
- e. Is er over de voorwaarden onderhandeld: Nee dan tekst
- f. Uitsluitingsbepalingen of beperkende voorwaarden moeten beperkt worden uitgelegd.

JA: Tweefasen uitlegmodel Hendrikse: Indien clause onduidelijk: (e) Is over de voorwaarden onderhandeld? Nee, dan kan de wordingsgeschiedenis van de voorwaarde niet worden gebruikt bij de uitlag van een bepaling. Alsdan aansluiting zoeken bij de woorden van de voorwaarden *zelf*. Met deze Haviltexmethode wordt het zelfde bereikt als met de CAO-norm uitleg.

In deze casus niet volgens dit model...?

Kan Alheembouw op grond van eventueel gewekt vertrouwen aanspraak maken op een schadevergoeding op grond van het derdenbeding in de verzekeringsovereenkomst?

JA, indien de verzekerde op grond van de bewoordingen van de polis, eventueel in samenhang met (andere) door de **verzekeraar** gedane mededelingen of gewekte verwachtingen, er op heeft vertrouwd, en er op heeft mogen vertrouwen dat hem dekking zal worden verleend.

Maar...

Wat indien de (hoofd-) aannemer mededelingen heeft gedaan en verwachtingen heeft gewekt en er dus een combinatie is van de bewoordingen van de polis in samenhang met (andere) door de *hoofdaannemer* gedane mededelingen of gewekte verwachtingen, waarop de onderaannemer heeft vertrouwd en mocht vertrouwen

Bovendien:

HR 2 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:148, *NJB* 2018/366 (LECC),
r.o. 3.4.3

‘nu met deze regeling gelet op het daaraan verbonden kettingbeding is beoogd de rechtspositie van derden (de kopers van huisjes) te bepalen, bestaat bij de uitleg daarvan grond om uit te gaan van een geobjectiveerde variant van de Haviltex-maatstaf, waarbij aan de bewoordingen van de regeling, gelezen in het licht van de gehele inhoud van de overeenkomst, in beginsel doorslaggevend gewicht toekomt’

Daarover geeft dit arrest geen uitsluitel en dat is een gemiste kans:

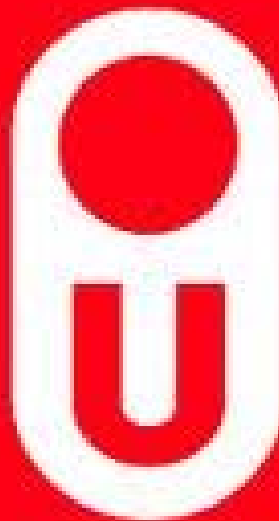
Het is voorstelbaar dat een (kleine) onderaannemer (ZZP-er) bij onderhandelingen over het aanvaarden van de overeenkomst van onder-aanneming vraagt of de hoofdaannemer voor 'het project' een CAR verzekering heeft afgesloten. Vervolgens is het voorstelbaar dat de hoofdaannemer antwoordt dat zulks het geval is en vermeldt dat de werkzaamheden van de (kleine) onderaannemer (ZZP-er) door die verzekering zijn 'gedekt'.

Als er vervolgens schade valt en de verzekeraar komt als gelukkige uit de Haviltex-tombola ... wat is de gewekte verwachting van de hoofdaannemer dan waard?

Ondernemerschap is eerder
een juridische staat waarin
men verkeert dan het
benutten van economische
kansen.

Dank voor uw aandacht

Ton Lamers